

Voorwoord van de Raad van Bestuur

De energiewereld heeft ook in 2013 de nodige veranderingen doorgemaakt. In Nederland is er vorig jaar een breed gedragen energieakkoord tot stand gekomen en hebben de aardbevingen als gevolg van gaswinning veel aandacht gekregen. In Duitsland heeft de Energiewende in 2013 geleid tot het hoogste aandeel duurzame energie ooit. Daarnaast is in veel Europese landen de winning van schaliegas onderwerp van discussie. De ontwikkelingen gaan snel. Maar wat blijft, is de vraag naar een betrouwbare, duurzame en betaalbare energievoorziening. Wij zijn ervan overtuigd dat gas en gasinfrastructuur een belangrijke en verbindende rol blijven spelen in de energievoorziening van de toekomst.

Gasunie's positie in Europa

De gasmarkt is een internationale markt. Via ons uitgebreide netwerk in Nederland en Duitsland en door de aansluiting op de markt voor vloeibaar aardgas (LNG) via Gate terminal kan gas vanuit alle delen van de wereld in Noordwest-Europa zijn weg vinden. Vanuit onze sterke positie in grensoverschrijdende gasinfrastructuur spelen wij een prominente rol in de huidige Europese energievoorziening. Deze rol willen we ook spelen in het mogelijk maken van een duurzame, betrouwbare en betaalbare energietoekomst in Nederland en Europa.

Nieuwe duurzame toepassingen van gas

In 2013 zijn belangrijke stappen gezet voor de inzet van gas in een duurzamere en schonere energievoorziening. Gas is onder meer in de vorm van LNG zeer geschikt als schoner brandstofalternatief voor diesel in de scheepvaart en het vrachtverkeer. Bij Gate terminal op de Maasvlakte is samen met partner Vopak infrastructuur aangelegd voor de belading van LNG-tankwagens en het laden en lossen van kleinere LNG-schepen. Verdere ontwikkeling van de faciliteiten voor kleinschalige LNG-distributie in de vorm van een break-bulk installatie is voorzien.

Ook zien we een groei van grootschalige en kleinschalige opwekking van duurzame energie. De ontwikkeling van power to gas zou een belangrijke nieuwe schakel kunnen vormen tussen het elektriciteits- en het gasnet. Dankzij de unieke opslagmogelijkheden van gasinfrastructuur kunnen overschotten aan duurzaam opgewekte energie in de vorm van waterstofgas worden opgevangen en opgeslagen.

Het publieke belang van onze infrastructuur

In de Nota Deelnemingenbeleid van oktober 2013 heeft het kabinet aangegeven veel waarde te hechten aan de borging van publieke belangen die door de staatsdeelnemingen worden vertegenwoordigd. Gasunie beheert vitale infrastructuur en het publiek moet erop kunnen vertrouwen dat het gastransport veilig, betrouwbaar en betaalbaar plaatsvindt. Onze transporttarieven behoren tot de laagste in Europa en de hoge liquiditeit van onze gashandelsplaats TTF heeft een gunstig effect op de prijsvorming en op de voorzieningszekerheid.

Betrouwbaar internationaal knooppunt

Dat een goed functionerende gasinfrastructuur essentieel is voor een betrouwbare energievoorziening werd begin 2013 onderstreept. De aanhoudende winterperiode leidde tot een grote vraag naar aardgas in Noordwest-Europa. Ons netwerk fungeerde als

internationaal knooppunt en kon zo ook de ons omringende landen van gas blijven voorzien. De hoeveelheid gas die door Nederland naar het buitenland werd getransporteerd nam daardoor met 13% toe ten opzichte van het jaar ervoor. Niet eerder hebben we zoveel gas via ons netwerk getransporteerd.

Onze resultaten

Ons netto resultaat over 2013 bedraagt € 464 miljoen (2012: € 359 miljoen) en met een dividenduitkering van € 325 miljoen (2012: € 215 miljoen) leveren we een solide financiële bijdrage aan de Nederlandse schatkist. De dividenduitkering is voor dit jaar verhoogd tot 70% van het resultaat na belastingen als gevolg van de eenmalige vrijval van een deel van een pensioenvoorziening in 2013. Onze opbrengsten zijn toegenomen, mede door de ingebruikname van een aantal nieuwe onderdelen van ons gastransportnet, zoals de stikstofbuffer in Heiligerlee. Daarnaast hebben blijvende aandacht voor onze bedrijfskosten en het verhogen van onze efficiency aan het resultaat bijgedragen.

Onze doelstellingen met betrekking tot leveringszekerheid hebben we in 2013 ruimschoots gehaald. Enkele specifieke doelstellingen gericht op veiligheid hebben we in 2013 niet gehaald. We betreuren het in hoge mate dat in november 2013 een ongeval met dodelijke afloop bij een van onze aannemers heeft plaatsgevonden tijdens het aanleggen van een leiding.

We hebben maatregelen getroffen om onze veiligheidsprestaties te verbeteren en weer op het gewenste niveau te krijgen. Veiligheid voor zowel onze medewerkers als onze omgeving blijft de hoogste prioriteit houden.

Aardbevingen

In Nederland is de energiewereld flink in beroering. Zo hebben de aardbevingen als gevolg van de gaswinning in Groningen geleid tot een spanningsveld tussen economische en sociale belangen. Wij vinden het belangrijk dat het kabinet serieuze aandacht heeft voor de veiligheid en de rechten van de getroffen bewoners en dat er maatregelen worden genomen om hen te compenseren. Het verminderen van de kans op en de gevolgen van aardbevingen en het versterken van de economische kracht van de regio vormen daarbij belangrijke uitgangspunten. Met de maatregelen die de minister van Economische Zaken heeft getroffen, zijn hiervoor de eerste stappen gezet. Belangrijke thema's hierbij zijn leveringszekerheid en het publieke vertrouwen in gaswinning.

Een nationaal energieakkoord in Nederland

In 2013 zag het Nationale energieakkoord voor duurzame groei van de Sociaal Economische Raad het licht. Hiermee hebben maatschappelijke partijen, milieuorganisaties, sociale partners en het kabinet gezamenlijk een belangrijke stap gezet. Het breed gedragen akkoord legt de focus op hernieuwbare energiebronnen zoals wind en zon en biedt een stabiele koers op weg naar een duurzame energietoekomst. Wij zijn er van overtuigd dat gas eveneens een blijvende rol zal spelen in de energiemix van de toekomst. Met gas als schoonste fossiele brandstof en flexibele partner van duurzame bronnen, kunnen we de overgang naar een hernieuwbare energievoorziening betrouwbaar en betaalbaar maken. Dat vraagt wel om een goede samenwerking tussen de netwerkbedrijven voor gas en elektriciteit en de ketenpartners. Zowel Europees als regionaal. Hier zullen wij ons de komende jaren actief voor inzetten.

Verbinden door samenwerken

Als lid van Netbeheer Nederland hebben we meegewerkt aan het 'Actieplan duurzame energievoorziening 2030'. De leidende doelstelling voor het energienet van de toekomst is: waarde toevoegen, beter benutten en slim uitbouwen. Zo wordt het energiesysteem aangepast op de toekomstige eisen van flexibiliteit en grote hoeveelheden hernieuwbare energie, terwijl de betrouwbaarheid en veiligheid gegarandeerd blijft. Ook internationaal werken we aan een verdere verduurzaming van de energievoorziening. Zo zijn we samen met de netbeheerders in Frankrijk, België, Denemarken en Zweden het initiatief gestart om de gasvoorziening in 2050 CO₂-neutraal te maken. Hierbij richten we ons onder meer op het verminderen van emissies en het verder ontwikkelen van power to gas, break bulk LNG en groen gas. Binnen Gasunie gaan we onze inspanningen voor de energietransitie eveneens verder vergroten. Begin 2014 hebben we een speciale afdeling opgericht die nieuwe initiatieven gaat ontplooiën gericht op projecten die bijdragen aan de energietransitie. Waar mogelijk zullen we dit samen met andere partijen doen.

De samenleving vertrouwt op gas. We hebben de afgelopen 50 jaar hard gewerkt aan de basis voor dit vertrouwen en zullen dat blijven doen. Gas is altijd beschikbaar en speelt een belangrijke rol in een betrouwbare, duurzame en betaalbare energievoorziening.

Han Fennema, CEO Gasunie

Onze organisatie

Het afgelopen jaar hebben wisselingen plaatsgevonden in onze Raad van Bestuur en in onze Raad van Commissarissen. Op 23 april hebben we afscheid genomen van drie leden van de Raad van Commissarissen. We zijn hen zeer erkentelijk voor hun jarenlange inzet voor Gasunie. Op 1 oktober 2013 hebben we Martika Jonk en Willem Schoeber mogen verwelkomen als lid van onze Raad van Commissarissen. Op 1 september heeft Paul van Gelder onze organisatie verlaten. Vanaf die datum is Geert Graaf waarnemend CEO geweest en op 1 maart 2014 heeft hij de CEO-functie overgedragen aan Han Fennema. Geert heeft op 1 maart afscheid genomen van Gasunie. Wij zijn Paul en Geert zeer dankbaar voor de grote bijdrage die zij aan Gasunie hebben geleverd.

Stakeholders

We onderhouden sterke banden met een groot aantal stakeholders. Voortdurend streven we ernaar de juiste afweging te maken tussen alle verschillende belangen. Een goede relatie met de mensen met wie we samen werken en samen leven, is van belang voor het realiseren van onze doelen. Daarbij hoort ook het op transparante en samenhangende wijze verslag doen van onze activiteiten. Daarom rapporteren wij onze resultaten dit jaar voor het eerst in één geïntegreerd verslag.

Wij hebben veel waardering voor de betrokkenheid van onze medewerkers in het afgelopen jaar. Onze plannen voor 2014 en de jaren erna zijn ambitieus. Dankzij de inzet en professionaliteit van onze medewerkers hebben we alles in huis om deze te kunnen realiseren.

Han Fennema (CEO)

René Oudejans (CFO)